

Raadsvoorstel

Raadsnummer:	2020-020	Zaaknummer:	129268
Onderwerp:	Denkrichtingen Omgevingsvisie		
Korte inhoud:	Dit raadsvoorstel vraagt kennis te nemen van de denkrichtingen voor de Omgevingsvisie van de gemeente Nijkerk en de daarbij behorende milieu-effecten. De denkrichtingen zijn mogelijke richtingen waarlangs de gemeente zich tot 2040 kan ontwikkelen. De denkrichtingen worden ingezet om een ruimtelijke vertaling in een ontwerp Omgevingsvisie op te stellen.		

Datum B&W:	11 februari 2020	Portefeuillehouder:	Wim Oosterwijk
-----------------------	-------------------------	----------------------------	-----------------------

Voorstel

1. Kennis te nemen van het ANTEA rapport (met als inhoud de denkrichtingen voor de Omgevingsvisie Nijkerk, de bijbehorende milieu-effect beoordeling en de foto van de samenleving) en dit te beschouwen als basis voor consultatie.
2. De denkrichtingen:
 - a) Trendmatige ontwikkeling
 - b) Recreatie en ontspanning
 - c) Sociaal en duurzaam
 - d) Groei van wonen
 - e) Groei van wonen en werkenen de bijbehorende milieu-effect beoordeling inclusief de foto van de samenleving voor consultatie vrij te geven.
3. Het college, op basis van de inbreng van de samenleving, de raad een voorstel te laten doen voor de gewenste ontwikkelrichting van de ontwerp Omgevingsvisie.

Inleiding

De gemeente Nijkerk werkt sinds enige tijd aan het opstellen van een Omgevingsvisie. Deze visie beschrijft de ontwikkelingen in de bebouwde en natuurlijke omgeving tot 2040, en heeft betrekking op wonen, werken, voorzieningen, mobiliteit, landschap en landelijk gebied. Ook duurzaamheid is een belangrijk, overkoepelend thema.

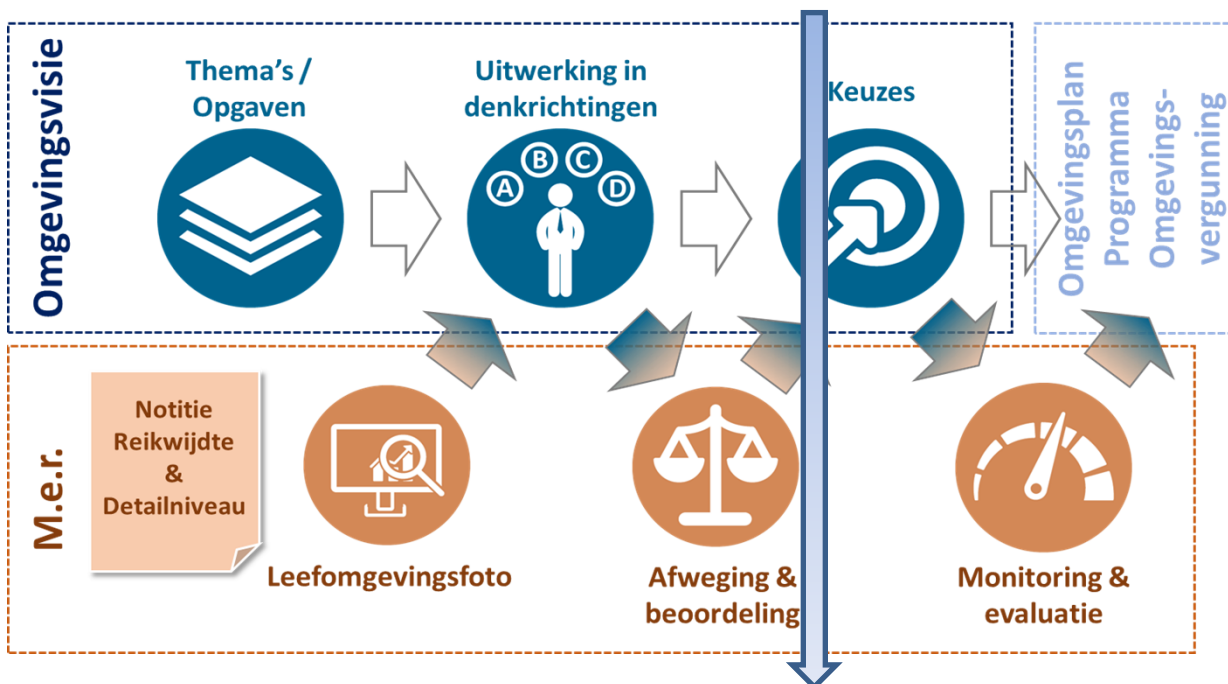
De Omgevingsvisie van de gemeente Nijkerk gaat alle inwoners, organisaties, instellingen en bedrijven in Nijkerk aan en wordt daarom in overleg met de samenleving opgesteld.

De gemeente Nijkerk streeft met deze Omgevingsvisie naar een prettige leefomgeving waar het goed wonen en werken is. Om dat voor elkaar te krijgen is het belangrijk dat er nu al keuzes worden gemaakt voor de toekomst.

Doordat negatieve effecten (onder andere op milieu, gezondheid en veiligheid) als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen op voorhand niet kunnen worden uitgesloten is het noodzakelijk dat een milieueffectrapportage (MER) wordt opgesteld. De eerste stap om te komen tot een MER is het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau. In de raadsbrief van 23 september 2019 bent u geïnformeerd over het opstellen hiervan. Deze eerste stap is inmiddels doorlopen en is er op basis van deze notitie een MER opgesteld.

Het MER bij de Omgevingsvisie van de gemeente Nijkerk heeft niet alleen een toetsende rol. De stappen uit de m.e.r.-procedure worden ook ingezet om een interactieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de Omgevingsvisie.

Allereerst is in het MER een leefomgevingsfoto gemaakt. Deze geeft een beeld van de huidige en verwachte toekomstige staat van de fysieke leefomgeving. De leefomgevingsfoto schetst als het ware een beeld van de referentiesituatie voor de gemeente. Voor het detailniveau voor de Omgevingsvisie en het MER zijn deze gegevens misschien wel té gedetailleerd, maar ze zijn wel bruikbaar om een goed beeld te schetsen van de huidige staat van de fysieke leefomgeving.

Tevens zijn vijf denkrichtingen opgesteld waarlangs de gemeente zich kan ontwikkelen. Elke denkrichting vraagt tot 2040 nieuwe ruimte, zij het dat de ene denkrichting veel meer ruimte vraagt dan de andere denkrichting. De denkrichtingen zijn kort samengevat de volgende:

1. Trendmatige ontwikkeling (kwaliteit staat voorop): de gemeente voorziet in voldoende ruimte voor wonen, werken, mobiliteit en voorzieningen ten behoeve van de autonome bevolkingsgroei;
2. Nijkerk zet in op een extra impuls voor wonen en werken: de gemeente voorziet in voldoende ruimte voor wonen en ondernemen, waarbij ten opzichte van de trendmatige ontwikkeling een extra bouwopgave (voor wonen en werken) wordt gecreëerd. Aandacht en ruimte voor mobiliteit en voorzieningen zijn voorwaarden om het wonen en werken op een prettige manier in Nijkerk gestalte te geven;
3. Nijkerk zet in op een extra woningbouwopgave om een gedifferentieerd woonmilieu te kunnen blijven aanbieden, waarbij ook de betaalbaarheid daarvan een rol speelt.
4. Nijkerk draagt in de regio bij aan voldoende voorzieningen voor recreatie en ontspanning voor de bewoners;
5. Nijkerk wil in 2040 een sociaal duurzame samenleving zijn waar aandacht is voor vitale veerkrachtige wijken met een prettig woonklimaat, waar bewoners geïntegreerd, betrokken en waardig met elkaar samenleven.

De verschillende denkrichtingen gaan met name in op de onderdelen wonen, werken/ondernemen, mobiliteit, duurzaamheid (zon en wind), landelijk gebied en voorzieningen (onderwijs en sport).

Vervolgens zijn in het MER de denkrichtingen beoordeeld op de effecten op de fysieke leefomgeving. Dit is gedaan op basis van vijf integrale ambities voor de leefomgeving:

1. Gezonde en veilige leefomgeving
2. Leefbaarheid
3. Kwaliteit stedelijk gebied
4. Kwaliteit landelijk gebied
5. Duurzaamheid

De confrontatie van de denkrichtingen met de integrale ambities voor de leefomgeving leidt tot de onderstaande beoordeling. De verdere onderbouwing is te vinden in het bijgevoegde rapport. Om een indicatie te krijgen van de milieu-effecten van de verschillende denkrichtingen is het wenselijk enige geografische duiding te geven waar ruimtelijke ontwikkelingen een plek zouden kunnen krijgen. Deze locaties zijn niet in de rapportage opgenomen. Het gaat nu immers om een gewenste ontwikkelrichting. De daadwerkelijke vertaling naar concrete locaties zal in een volgende fase plaatsvinden, namelijk als de ontwerp-Omgevingsvisie wordt opgesteld.

Beoogd effect

De denkrichtingen en de bijbehorende eerste beoordeling van de (milieu)-effecten geven inzicht in de kansen en bedreigingen van de verschillende ontwikkelmogelijkheden van de gemeente Nijkerk.

De inbreng vanuit de raad en de samenleving zal gebruikt worden om de ruimtelijke vertaling in een ontwerp Omgevingsvisie op te stellen. In deze visie worden ruimtelijke keuzes gemaakt voor de toekomst waardoor het in Nijkerk goed wonen, werken en recreëren blijft. Hierbij is het eerste doel dat de gemeente een kwalitatief sterke, veilige en gezonde fysieke leefomgeving in stand houdt en versterkt. Daarnaast is het van belang deze ruimte doelmatig te beheren, te gebruiken en te ontwikkelen.

Argumenten

1.1 De denkrichtingen zijn ontwikkeld om te verkennen in welke richtingen Nijkerk zich zou kunnen ontwikkelen naar 2040

De vijf denkrichtingen zijn ontwikkeld om te verkennen in welke richtingen Nijkerk zich zou kunnen ontwikkelen naar 2040. De denkrichtingen zijn beoordeeld op hun milieueffecten. Daardoor is (bij)sturing mogelijk en kan er een juiste afweging worden gemaakt voor een toekomstige ontwikkeling van Nijkerk, rekening houdend met zo min als mogelijk schadelijke milieueffecten.

De strategische keuzes voor de toekomst van Nijkerk hangen sterk samen met de grote druk op de woningmarkt, het vereiste ruimtegebruik behorende bij de routekaart Nijkerk Energieneutraal en ook de blijvende vraag naar bedrijfsterreinen. Daarbij legt de wens om te kunnen recreëren en ontspannen een druk op het waardevolle buitengebied.

2.1 De inbreng van de samenleving versterkt het ontwerp

Het consulteren van de samenleving leidt tot aanvullende inbreng die de totstandkoming van de ontwerp Omgevingsvisie kan versterken.

3.1 Uitwerking naar een ontwerp Omgevingsvisie

De input vanuit de raad en de samenleving zal gebruikt worden om de ruimtelijke vertaling naar een ontwerp Omgevingsvisie op te maken. De ontwerp Omgevingsvisie omvat een tekstuele omschrijving en kaartmateriaal waarin duidelijk wordt welke functies op welke locaties een plek krijgen binnen de gemeente Nijkerk. De Omgevingsvisie omvat eveneens het thema duurzaamheid (zon en wind) en verleent de legitieme basis voor keuzes op het vlak van duurzame opwek. Daarbij wordt de integraliteit geborgd met andere ruimtelijke keuzes bijvoorbeeld voor wonen, werken of de kwaliteit van het landelijk gebied. De Omgevingsvisie is de opvolger van de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken uit 2011.

Kanttekeningen

1.1. Keuzes in denkrichtingen

Voordat de samenleving geconsulteerd wordt, is het de vraag of de raad voldoende vertrouwen heeft in de rapportage. Indien de raad oordeelt dat er voldoende basis is voor het gesprek met de samenleving kan zij de denkrichtingen vrijgeven voor de dialoog met de samenleving.

2.1 Abstractieniveau denkrichtingen en participatie

De denkrichtingen hebben een redelijk hoog abstractieniveau. Inwoners zouden de denkrichtingen als lastig grijpbaar kunnen ervaren, waardoor het moeilijker is de dialoog met de samenleving te voeren.

3.1 Uitwerking naar ontwerp Omgevingsvisie

Om tot een uitwerking van een ontwerp Omgevingsvisie te komen is het noodzakelijk om richting te geven aan de door de gemeenteraad van Nijkerk gewenste ontwikkeling naar 2040. De denkrichtingen zijn feitelijk een aantal verkenningen. Deze dienen te worden vertaald in een voorkeursrichting en een gedeeld wensbeeld voor de toekomst, voordat het college een ontwerp Omgevingsvisie en de daarbij behorende ruimtelijke vertaling kan maken.

Financiën

De kosten voor het opstellen van de Omgevingsvisie zijn gedekt uit het budget van de omgevingswet. De kosten voor het uitvoeringsprogramma en het actueel houden en monitoren van de Omgevingsvisie zijn in dit stadium nog niet in te schatten.

Communicatie

Om te komen tot een eerste Omgevingsvisie is er veel informatie opgehaald. De gemeente Nijkerk heeft informatie verzameld bij de vakspecialisten van de ambtelijke organisatie. Tevens is in de periode van december 2018 tot en met begin maart 2019 voor de diverse thema's gesproken met stakeholders.

Daarnaast zijn er in de drie kernen bij inwoners en bedrijven enquêtes afgenomen. Ook is de vragenlijst online geplaatst en gedurende twee weken opengesteld voor het publiek.

Op 18 april 2019 is in de raadscommissie gesproken over de bouwstenen voor de op te stellen Nijkerkse Omgevingsvisie.

In juni 2019 is gesproken met de klankbordgroep van het LOP (landschapsontwikkelingsplan). Verder is/wordt voor de opgestelde Woonvisie 2020 en het RES (Regionale Energie Strategie)-proces samen opgetrokken met de Omgevingsvisie. De lokale werkateliers voor de RES (gestart in 2020) zijn bijvoorbeeld input voor kaderstelling voor zon en wind. De ruimtelijke vertaling zal in de omgevingsvisie een plek krijgen.

Nadat de raad heeft ingestemd met vrijgave van de denkrichtingen zullen bijeenkomsten worden georganiseerd in de kernen van de gemeente Nijkerk.

Vervolg

Het rapport is input voor de op te stellen ontwerp Omgevingsvisie. De denkrichtingen zullen worden vrijgegeven voor de bijeenkomsten over de Omgevingsvisie in de kernen Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken.

Vorm van de bijeenkomsten

De bijeenkomsten worden interactief vormgegeven, waarbij het uitnodigingsbeleid er op gericht is dat alle stakeholders voldoende vertegenwoordigd zijn. De dialoog met de samenleving zal worden gevoerd op basis van de geformuleerde denkrichtingen en de bijbehorende milieu-effecten. Na een korte plenaire toelichting zal uiteen worden gegaan in kleinere werkgroepjes onder leiding van een gespreksleider. De raad kan hierbij aanwezig zijn. De algehele opzet is daarmee analoog aan de bijeenkomsten voor de centrumvisie Hoevelaken.

Doel van de bijeenkomsten

Het doel van de bijeenkomsten is om vanuit de samenleving richting mee te krijgen voor de belangrijkste strategische keuzes. Denk daarbij aan de grote druk op de betaalbaarheid en beschikbaarheid van woningen. Een toenemend inwoneraantal leidt eveneens tot een grotere recreatieve druk op het landelijk gebied. Daarnaast wordt richting gevraagd voor de gewenste ontwikkeling van bedrijfsterreinen en mogelijk aanleg van nieuwe infrastructuur. Datzelfde geldt voor het energievraagstuk en de voorzieningen op het gebied van onderwijs en sport. Wij verwachten dat de samenleving op basis van de MER-beoordeling en van de onderscheidende denkrichtingen een goed gemotiveerde richting voor het vervolg (de ontwikkeling van een Omgevingsvisie) mee kan en zal geven.

Vervolgproces

Het college zal daarna met een raadsvoorstel komen voor een concrete richting voor de uitwerking van de Omgevingsvisie.

Hierna wordt de Omgevingsvisie uitgewerkt en vervolgens als ontwerp ter inzage wordt gelegd. Deze procedure is verplicht en duurt zes weken. Parallel hieraan zal een concept MER worden opgesteld die behoort bij de ontwerp Omgevingsvisie.

Mevrouw drs. R.C.B. de Jong de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2020-020

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 11 februari 2020:

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van het ANTEA rapport (met als inhoud de denkrichtingen voor de Omgevingsvisie Nijkerk, de bijbehorende milieu-effect beoordeling en de foto van de samenleving) en dit te beschouwen als basis voor consultatie.
2. De denkrichtingen:
 - a) Trendmatige ontwikkeling
 - b) Recreatie en ontspanning
 - c) Sociaal en duurzaam
 - d) Groei van wonen
 - e) Groei van wonen en werkenen de bijbehorende milieu-effect beoordeling inclusief de foto van de samenleving voor consultatie vrij te geven.
3. Het college, op basis van de inbreng van de samenleving, de raad een voorstel te laten doen voor de gewenste ontwikkelrichting van de ontwerp Omgevingsvisie.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 26 maart 2020

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN

de heer mr. drs. G.D. RENKEMA